

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 17. december 1992

om en bøde i henhold til artikel 19 i Rådets forordning (EØF) nr. 4056/86 af 22. december 1986

(IV/32.447)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(93/47/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det
Europæiske Økonomiske Fællesskab,under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr.
4056/86 af 22. december 1986 om fastsættelse af de
nærmere retningslinjer for anvendelsen af Traktatens
artikel 85 og 86 på søtransport (*), særlig artikel 18 og
19, og

ud fra følgende betragtninger:

I. DE FAKTISKE FORHOLD

(1) Mediterranean Europe West Afrika Conference
(Mewac) er en linjekonference, som har kontor på
følgende adresse:33, rue Jean-François Leca
F-13002 Marseille
Frankrig.Mewac er en sammenslutning af rederier, som
driver linjefart mellem på den ene side Spanien,
Frankrigs Middelhavskyst, Italien og det tidligere
Jugoslavien og på den anden side Vestafrika fra
Mauretaniens nordlige grænse til Angolas sydlige
grænse.

Det drejer sig om følgende rederier:

Medlemmer:

- Black Star Line (BBL)
- Cameroon Shipping Lines (Camship)
- Compagnie béninoise de navigation maritime
(Cobenam)
- Compagnie maritime zairoise (CMZ)
- Compagnie sénégalaise de navigation maritime
(Cosenam)
- Garcia Minaur SA
- Ignazio Messina
- Keller Shipping (Nautilus Line)
- Linea Transmare spa
- Lloyd Triestino
- Mac lines SA

- Maurel et Prom
- Nigerbras Shipping Line Ltd
- Nigeria America Line (NAL)
- Nigerian National Shipping Line Ltd (NNSL)
- Société ivoirienne de transports maritimes
(Sitram)
- Société ivoirienne de navigation maritime
(Sivomar)
- Navale Delmas
- Société Togolaise de Navigation Maritime
(Sotonam)
- Splosna Plovba Piran (SPP)

Associerede medlemmer:

- Acoa Lines
- Setramar.

(2) I løbet af 1987 modtog Kommissionen adskillige
klager, jf. artikel 10 i forordning (EØF) nr.
4056/86, vedrørende søtransporten mellem
Europa og Vest- og Midt Afrika. Heri indgår trans-
porten i det geografiske område, hvor Mewac
opererer.(3) Efter en foreløbig undersøgelse af disse klager
nåede Kommissionen til det resultat, at de i
klagerne beskrevne forhold, såfremt de blev
bekræftet, kunne:

- være uforenelige med EØF-Traktatens artikel
85, stk. 3, og følgelig foranledige Kommis-
sionen til af fratage konferencen den i forord-
ning (EØF) nr. 4056/86 fastsatte gruppefrita-
gelse i det trafikområde, hvor de var konsta-
teret
- udgøre en overtrædelse af Traktatens artikel
86.

For at få mulighed for at fremskaffe yderligere
oplysninger samt eventuelle beviser skønnede
Kommissionen det nødvendigt at foretage en
kontrolundersøgelse hos Mewac.

(*) EFT nr. L 378 af 31. 12. 1986, s. 4.

På grund af de formodede overtrædelsers alvorlige karakter og risikoen for, at eventuelle beviser forsvandt, fandt Kommissionen det hensigtsmæssigt at vedtage en beslutning, som forpligtede Mewac til at underkaste sig en kontrolundersøgelse i henhold til artikel 18, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 4056/86.

- (4) Den 26. juni 1989 vedtog Kommissionen en beslutning i henhold til artikel 18, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 4056/86, hvorved det blev pålagt Mewac at underkaste sig en kontrolundersøgelse, således at Kommissionen kunne fastslå, om:

- handlinger foretaget af denne konference havde medført eller medførte, at en faktisk eller potentiel konkurrence enten ikke opstod eller blev elimineret, f.eks. ved at trafikområdet blev lukket for konkurrenter, og i særdeleshed, om Mewac eller medlemmer af Mewac i strid med Traktatens artikel 85 havde fastsat aftaler, vedtagelser eller visse former for samordnet praksis med henblik på at dele den samlede godsmængde, der transporteres på ruterne mellem Europa og Afrika
- handlinger foretaget af tredjelande forhindrede udenforstående rederier (outsiders) i at besejle ruterne i Mewacs trafikområde
- Mewac misbrugte en dominerende stilling i den betydning, hvori dette udtryk anvendes i Traktatens artikel 86.

Denne beslutning henviser bl.a. til artikel 19, stk. 1, litra c), i forordning (EØF) nr. 4056/86, som tager sigte på det tilfælde, at virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder ikke underkaster sig en kontrolundersøgelse, som er påbudt ved en beslutning i henhold til artikel 18, stk. 3.

- (5) Den 28. juni 1989 kl. 10 præsenterede to tjenestemænd fra Kommissionen, ledsaget af to repræsentanter for »Direction régionale de la concurrence« sig i Mewacs lokaler i Marseilles for at foretage den kontrolundersøgelse, som var blevet påbudt ved beslutningen af 26. juni.

Da Mewacs generalsekretær befandt sig i Paris, blev der straks etableret telefonkontakt med ham. Kommissionens tjenestemænd underrettede ham således om undersøgelsens genstand og fremsendte pr. telefax Kommissionens beslutning samt deres fuldmagter og »den forklarende note« som ledsagede disse fuldmagter.

Mewacs generalsekretær anførte, at han var den eneste ansvarlige for Mewac i Marseille, at han

ikke havde nogen advokat i denne by til at repræsentere sig, og at han således ikke kunne give Kommissionens tjenestemænd adgang til noget som helst dokument, før han var vendt tilbage til Marseille, dvs. den følgende dag kl. 8.30.

Kommissionens tjenestemænd gjorde ham opmærksom på, at dette forslag svarede til, at han nægtede at underkaste sig Kommissionens beslutning.

Generalsekretæren bekræftede imidlertid sin holdning ved fremsendelse af en telefax.

Kommissionens tjenestemænd underrettede dernæst Mewacs generalsekretær om konsekvenserne af en sådan vægring, hvorefter de:

- udfærdigede protokollaterne om forkyndelsen af Kommissionens beslutning og vægringen ved at underkaste sig kontrolundersøgelsen
- anmodede de franske myndigheder om bistand, jf. artikel 18, stk. 6, i forordning nr. 4056/86.

De franske myndigheder foreslog Kommissionens tjenestemænd at foretage de nødvendige skridt for at få indgangen til Mewacs lokaler forseglet til den følgende dag som retsbevarende foranstaltning. Efter at være blevet underrettet om dette skridt foreslog Mewacs generalsekretær efter samråd med sin juridiske rådgiver, at forseglingen blev foretaget efter aftale mellem parterne.

- (6) Denne løsning blev til slut vedtaget, og kontrolundersøgelsen blev således indledt den følgende dag i nærværelse af Mewacs generalsekretær, hvorefter den blev afviklet på normal vis.

II. RETLIG VURDERING

- (7) Artikel 18, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 4056/86 indeholder følgende bestemmelse: »Til løsning af de opgaver, som i denne forordning er henlagt til Kommissionen, kan denne foretage alle nødvendige kontrolundersøgelser hos virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder« Stk. 3 i samme artikel indeholder endvidere følgende bestemmelse: »Virksomheder og sammenslutninger af virksomheder har pligt til at underkaste sig de kontrolundersøgelser, hvorom Kommissionen har truffet beslutning«.

Mewac er en sammenslutning af virksomheder i den betydning, hvori dette udtryk anvendes i artikel 18 i forordning (EØF) nr. 4056/86; den er således forpligtet til at underkaste sig enhver beslutning, som Kommissionen har vedtaget i henhold til artikel 18, stk. 3, og skal derfor, såfremt Kommissionens tjenestemænd anmoder herom, straks ved deres ankomst give dem adgang

til de dokumenter, der vedrører kontrolundersøgelsens genstand.

Kommissionens repræsentanter er naturligvis indforstået med at vente med at indlede en kontrolundersøgelse, indtil virksomhedens advokat er til stede, såfremt der er tale om en rimelig forsinkelse, og der ikke i den mellemliggende tid fjernes dokumenter fra lokalerne eller destrueres dokumenter. I det foreliggende tilfælde var der ingen materiel faktor, der hindrede iværksættelsen af Kommissionens beslutning; konferencen kunne nemlig have anmodet en hvilken som helst repræsentant eller juridisk rådgiver, den måtte have udpeget, om med kort varsel at slutte sig til Kommissionens tjenestemænd, eller den kunne have anmodet generalsekretæren selv eller hans parisiske advokat om at komme til stede senere på dagen; i sidstnævnte tilfælde kunne konferencen have givet Kommissionens tjenestemænd tilladelse til sammen med det tilstedeværende personale at foretage en foreløbig undersøgelse af de dokumenter, der vedrørte kontrolundersøgelsens genstand, hvorefter generalsekretæren eller hans repræsentant, så snart de indfandt sig, kunne fremsætte de kommentarer, de måtte ønske.

På denne baggrund er der ingen grund til anlægge det synspunkt, at generalsekretærens fravær fra konferencens hovedsæde (det drejer sig om en afstand, som kan tilbagelægges på 4 timer og 40 minutter med tog og endnu hurtigere med fly) udgjorde en særlig omstændighed, som hindrede undersøgelsens afvikling. I betragtning af generalsekretærens problemer forsøgte Kommissionens tjenestemænd desuden at hjælpe ham ved at indrømme ham en rimelig frist til at vende tilbage til Marseilles og i mellemtiden at udsætte kontrolundersøgelsen. Såfremt generalsekretæren for sit vedkommende betragtede sit fravær som en særlig omstændighed, kunne han som en særlig foranstaltning have indbudt Kommissionens tjenestemænd til at forblive i konferencens hovedsæde ud over kontorerne sædvanlige åbningstider.

Ved at kræve en åbenbart urimelig frist har konferencen i realiteten nægtet at underkaste sig Kommissionens beslutning om kontrolundersøgelse på den dato, der var fastsat for dens gennemførelse, da det ikke tilkommer en virksomhed selv at fastsætte dato eller klokkeslæt for gennemførelsen af en kontrolundersøgelse, hvorom Kommissionen har truffet beslutning.

- (8) I henhold til artikel 19, stk. 1, litra c), i forordning (EØF) nr. 4056/86 kan Kommissionen ved beslutning pålægge virksomheder og sammenslutninger af virksomheder bøder på 100 til 5 000 ECU, såfremt de forsætligt eller uagtsomt nægter at underkaste sig en kontrolundersøgelse, der er

påbudt ved beslutning i henhold til artikel 18, stk. 3.

- (9) Som det fremgår af ovenstående redegørelse, nægtede Mewac at underkaste sig en kontrolundersøgelse, som Kommissionen havde påbudt i henhold til artikel 18, stk. 3. Denne holdning blev opretholdt forsætligt, efter at Kommissionens tjenestemænd havde underrettet konferencens generalsekretær om konsekvenserne af hans vægring og meddelt ham, at de havde til hensigt at udfærdige et protokollat, hvori de konstaterede denne vægring, samt at anmode de nationale myndigheder om bistand.

At konferencens generalsekretær til slut accepterede den forsegling, som de nationale myndigheder, til hvem der var rettet henvendelse i henhold til artikel 18, stk. 6, i forordning (EØF) nr. 4056/86, under alle omstændigheder havde til hensigt at påbyde, kan ikke mindske rækkevidden af konferencens vægring ved at rette sig efter Kommissionens beslutning.

Overtrædelsen er af særlig graverende karakter, eftersom Mewacs holdning kunne kompromittere kontrolundersøgelsens formål og svække dens effektivitet i alvorlig grad, da kontrolundersøgelsen ikke kunne iværksættes på den af Kommissionen fastsatte dato, som Kommissionen netop havde valgt for at kunne foretage en kontrolundersøgelse på samme tid i kontorerne for de forskellige linjekonferencer, med hensyn til hvilke der forelå en formodning om kollektiv overtrædelse af konkurrencereglerne.

Ved fastsættelsen af bødens størrelse tager Kommissionen hensyn til, at selv om Mewac modsatte sig, at kontrolundersøgelsen blev foretaget uden generalsekretærens tilstedeværelse, indvilligede Mewac i en kontrolundersøgelse den følgende dag, og der var derfor ikke tale om nogen absolut vægring.

Under disse omstændigheder er det berettiget at pålægge Mewac en mindre bøde end det maksimalbeløb, der er fastsat i artikel 19 i forordning (EØF) nr. 4056/86 —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Mewac har overtrådt artikel 18 i forordning (EØF) nr. 4056/86 ved at nægte at underkaste sig en kontrolundersøgelse, som Kommissionen har påbudt ved en beslutning.

Artikel 2

Der pålægges Mewac en bøde på 4 000 ECU. Denne bøde skal indbetales i ECU på EF-Kommissionens konto nr. 310-0933000-43, Banque Bruxelles-Lambert, Agence Européenne, 5, Rond-Point Schuman, B-1040 Bruxelles, senest tre måneder efter datoen for meddelelsen af denne beslutning.

Ved udløbet af denne frist påløber der automatisk renter efter den sats, som Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde anvendte for sine ECU-transaktioner den første arbejdsdag i den måned, hvor denne beslutning blev vedtaget, plus 3,5 procentpoint, dvs. 13,25 %.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til:

Mewac
33, rue Jean-François Leca
F-13002 Marseille.

Denne beslutning kan tvangsfuldbyrdes efter Traktatens artikel 192.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. december 1992.

På Kommissionens vegne

Leon BRITTAN

Næstformand